

Notat

Dato: 10. august 2011

Velkommen til et nyt skoleår – Nu må vi have et fælles partnerskab om vores folkeskole!

Af formand for Børne- og kulturchefforeningen, Flemming Olsen, og bestyrelsesmedlem og formand for foreningens skolenetværk Eik Møller.

Medio august begynder et nyt skoleliv for de omkring 60.000 børn, der starter skolen i børnehaveklassen.

Det er en helt særlig milepæl i barnets liv. Vi voksne husker alle den spænding vi selv bar i kroppen, da vi tog hul på folkeskolen. En spænding der både rummede nysgerrighed, men også en smule usikkerhed i forhold til de udfordringer man ville møde i folkeskolen.

Men også yderligere knapt 600.000 børn og unge starter et nyt skoleår i midten af august, og deres lærere samt de pædagoger der arbejder i folkeskolen er klar til at støtte og udfordre eleverne.

Det må være et ultimativt håb, at også disse elever, deres lærere og pædagoger har en del af den samme pirrende forventning til hvad det kommende skoleår bringer. Det er en del af at udfordres, at man oplever denne her fornemmelse af, om ”jeg nu lykkes?”.

Folkeskolens ca 650.000 elever har forældre der ligeledes er spændte på hvad det kommende skoleår fører til.

På 98 rådhusmøder kommunalpolitikere op efter sommeren og er klar til at gøre deres bedste for at løfte den lokale folkeskole, og på Christiansborg vil politikerne – i hvert fald

efter et overstået folketingsvalg – være klar til at trække i arbejdstøjet og gøre deres bedste for folkeskolen.

Mere end 2 millioner danskere er således direkte eller indirekte en del af den danske folkeskole. Det er Danmarks største bevægelse, og derfor er folkeskolen så vigtig. Vi lykkes kun med folkeskolen, og dermed med Danmarks fremtid, hvis vi samarbejder om den, og hver part yder sit til at det lykkes.

Der er derfor nu mere end nogensinde før brug for et stærkt partnerskab om folkeskolen, hvor hver part yder det ypperste og er villig til at give køb på særstandpunkter af hensyn til fællesskabet og udviklingen af den danske folkeskole, så den matcher de krav fremtidens samfund stiller til de opvoksede børn og unge.

De kommunale skolechefer vil gerne give bolden op til et ambitiøst fælles projekt om folkeskolen, hvor vi tør stille krav til hinanden, for folkeskolen er ikke et servicetilbud, men et fællesskab hvor alle parter yder deres.

Partnerskabet skal stille krav til ikke mindst de ressourcestærke forældre om at vise engagement ved at påtage sig et medansvar for at skolen kan rumme de børn, der er i mere udsatte positioner med fare for at glide ud af fællesskabet.

Til gengæld skal de også kunne forvente, at deres egne børn når høje faglige resultater, og at deres personlige og alsidige udvikling styrkes, samt at de trives, fordi partnerskabet stiller ultimative krav til folkeskolens medarbejdere og ledere om at de stiller ambitiøse mål for deres undervisning, målsætninger der gør lidt ondt at nå, men som til gengæld tilfredsstillende enormt når de indfries.

Endelig skal partnerskabet stille krav til politikerne på Christiansborg om at ville skolen, frem for politiske sær markeringer, ved at stille klare politiske mål præget af høj grad af konsensus, og så give kommunerne og skolerne frihedsgrader til at nå disse målsætninger.

Derfor inviterer vi til partnerskab om folkeskole

Det er helt afgørende at eleverne bliver dygtigere, for det kræver fremtidens samfund. Men det er ligeså afgørende at de bliver dygtigere baseret på de danske kulturværdier.

Vi ved at bedre faglige resultater, elevernes alsidige udvikling og deres trivsel hænger uløseligt sammen. Dette fundament skal vi bygge vores skole på.

Derudover stærke relationelle og innovative kompetencer, fordi opgaveløsning i erhvervslivet kalder på arbejde i fællesskaber og på udvikling af nye løsninger. Endelige er eksistentielle og etiske kompetencer afgørende, det vil sige evnen til at skabe mening med livet og evnen til at sætte sig i andres sted, det empatiske.

Pointen er at disse kompetencer skal udvikles i et samspil. Vi vil i det følgende redegøre lidt nærmere for nogle væsentlige faglige kundskabsløft, som samtidig rummer potentialet for løft på de andre beskrevne kompetencefelter, og som vi mener kunne være centrale elementer i et partnerskab.

Læseløft til alle.

Det er ikke synd for eleverne, at der stilles udfordrende faglige krav, det er først synd hvis det undlades.

Vi ved fra PISA undersøgelserne, at internationale sammenligninger af læsefærdigheder for elever på op til 4. klassetrin er forbedret i den danske folkeskole, men vi ved også at der ikke er den samme positive udvikling i elevernes læsestandpunkter senere i skoleforløbet.

Det er simpelt hen ikke godt nok. Vi må sikre at al tilgængelig forskning om hvad der virker mht. læseindlæring på mellemtrinnet og i folkeskolens ældre klasser bringes i anvendelse. Her er det positivt at Danmarks Lærerforening har taget initiativ til partnerskabet ” Vi læser for livet” som netop sætter fokus på hvordan elevernes læsefærdigheder kan forbedres ved faglig læsning.

Der sættes fokus på om eleverne forstår de faglige tekster der læses i f. eks biologi bogen. Pointen er at udviklingen af læsefærdigheder ikke kun er dansk lærerens opgave men også faglærernes opgave. Og det er helt centralt i forhold til målsætningen om at 95% af eleverne skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Vi ved at mange desværre dropper ud af erhvervsuddannelserne, fordi det er umuligt for dem at følge med i de faglige manualer.

Partnerskabet må garantere et afgørende læseløft for alle elever ved afslutningen af skoleforløbet.

Alle elever rummer talenter. De skal udfordres og plejes.

Der er gennem de sidste år blevet et stærkere fokus på hvordan folkeskolen kan skabe motiverende læringsmiljøer for de dygtigste elever i folkeskolen. Vi vil gerne støtte denne udvikling, men ud fra den grundopfattelse, at alle elever skal have det optimale ud af deres potentialer. Alle elever rummer potentialer, og disse skal trænes, hvilket er hårdt arbejde. Med inspiration fra sportens verden har Rasmus Ankersen opstillet følgende karakteristika ved en top performance fra idrætsfolk:

- De har alle trænet mindst 10.000 timer i det de er blevet rigtig gode til, inden de bliver 14 år.
- De har opøvet evnen til at fokusere 100% på aktiviteten mens den foregår.
- De har maksimal opbakning fra deres forældre.
- De har dedikerede og motiverende trænere.

Ifølge Rasmus Ankersen er vi nødt til at opgive myten om det unikke talent, der har fået evnen til at gøre noget særligt i dåbsgaven. De, der træner mest, er mest fokuserede når de træner, og som støttes, bakked op og udfordres af deres forældre og trænere opnår de bedste resultater, uanset om det er inden for idræt, musik eller karriere. Lad os derfor se på hvad disse karakteristika kan oversættes til, hvis vi flytter dem over i en "Folkeskole kontekst".

- Alle børn har mulighed for at blive gode til noget, hvis de træner 10.000 timer inden de fylder 14 år. Dette svarer til 2 timer og 44 min pr dag, eller ca. 4 lektioner hver dag.
- Alle børn skal have mulighed for at fordybe sig, så evnen til at fokusere oplæres.
- Deres forældre skal give dem maksimal opbakning, og støtte barnet når det bliver svært eller hårdt
- Lærerne og øvrige voksne omkring børnene skal være engagerende og motiverende i deres adfærd, planlægning og gennemførelse af de pædagogiske aktiviteter.

Det er således muligt at udøve den nødvendige talentpleje i folkeskoleregi i samarbejde med forældrene. En forudsætning herfor vil være en øget anvendelse af undervisningsdifferentiering i folkeskolen med det hovedformål at finde det som den enkelte og/eller en gruppe af børn skal træne.

Partnerskabet må garantere at alle elever i Folkeskolen udfordres på deres talenter.

Selv om Rasmus Ankersens erfaringer fra sportens verden tager udgangspunkt i et individfokus og ikke bare ukritisk kan overføres til et gruppefokus, er det vores opfattelse at det muligt at lade sig inspirere til at udøve den nødvendige talentpleje.

Men også andre temaer trænger sig på som relevante emner for et partnerskab. Digitaliseringen af undervisningsmaterialer kommer f.eks. til at rumme helt nye måder at tilrettelægge elevernes læringsforløb, herunder at kunne tilpasse undervisningen til den enkelte elevs forudsætninger og dermed differentiere undervisningen.

Der er derfor mange gode grunde til at vi alle slutter op om vores fælles Folkeskole i et forpligtende partnerskab. Vi kan mærke hvordan det sitrer let i vores krop af spænding for at komme i gang.

Velkommen til et nyt skoleår!